

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาขั้นตอน ปัญหาและอุปสรรคข้อจำกัด และเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ในทางปฏิบัติของการบังคับใช้กฎหมาย พ.ร.บ. ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ ในการประมูลงานจัดซื้อจัดจ้าง ตั้งแต่ขั้นตอนการประกาศสอบราคาจนถึงขั้นตอนการเปิดซองสอบราคาแจ้งชื่อผู้ชนะการประมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ นักกฎหมาย นักการเมืองท้องถิ่น ข้าราชการประจำ และผู้รับเหมาก่อสร้าง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ ช่วงปี พ.ศ. 2549 จำนวน 30 คน ผลการศึกษาทำให้พบว่า การบังคับใช้กฎหมาย พ.ร.บ. ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติขึ้นเพื่อเป็นการปราบปรามและลงโทษผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ โดยทุจริต (ฮั้วประมูล) แต่พบว่ายังไม่มีมาตรการใดๆ ที่จะสามารถป้องกันการฮั้วได้ จึงทำให้เกิดปัญหาในการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ คือ การเจรจาหรือการตกลงกันก่อนการประมูล เพื่อให้เกิดการสมยอมราคาหรือฮั้วประมูล และอิทธิพลของนักการเมือง อิทธิพลของผู้รับเหมาและการพึ่งพาเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งมีผลประโยชน์ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการจัดซื้อจัดจ้าง นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และผู้รับเหมาก่อสร้าง มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ. ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 น้อย และกฎหมายดังกล่าวมีบทลงโทษที่รุนแรงสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐเท่านั้น แต่ไม่มีบทลงโทษรุนแรงต่อข้าราชการการเมือง และผู้รับเหมาก่อสร้าง ซึ่งสามารถหลบเลี่ยงได้ ดังนั้นแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเพิ่มบทบาทและเอาจริงเอาจังกับผู้กระทำผิด ปฏิรูประบบการจัดสรรงบประมาณ ระบบการประมูล ระบบการตรวจผลงานจากการใช้งบประมาณที่เปิดกว้าง ให้สื่อมวลชน ประชาชน สถาบันราชการที่เป็นอิสระ และอื่นๆ สามารถตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานของรัฐได้ และควรมีการประชาสัมพันธ์และอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันและปราบปรามปัญหาดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

The purpose of this independent study is to study the procedures, problems and obstacles and limitations as well as giving recommendations for solving the problems. In practice, the enforcement of the Bill Concerning An Offense Related to Price Tender Offered to a Government Unit, B. E. 2541 (AD 1999) of the Local Administration Organization in Chiang Mai Province is the procurement procedure starting from an announcement for price investigation to opening the bidding and announcing the successful bidder.

This study is a qualitative study using a sample group consisting of 30 lawyers, local politicians, permanent government officials and construction contractors of the Local Administrative Organization in Chiang Mai Province in 2006. The results of the study showed that the Bill was issued as a means of suppressing and penalizing people who were involved in dishonest acts of carteling in making a bid to a government unit. Since there seemed to be no measures to prevent such an act (carteling), problems often arose in the negotiation prior to the actual bidding. This resulted in carteling as well as the intervening of influence by politicians, the contractors as well as seeking the assistance or favor of some government officials for mutual benefits. It was also found that the political officials and the permanent officials or the relevant parties as well as the contractors had very little understanding of the Bill. Moreover, the Bill stipulates severe penalties for the government officials but does not stipulate severe penalties on political officials and contractors. Thus, there are loopholes making evasion possible. One way to solve the problems is for the relevant units to increase their role and seriously deal with the offenders as well as to reform the budget allocation system, the bidding system and the checking or monitoring system. They should also allow the media, the public and some independent government institutes as well as others to check on the operation of the government units. In addition there should be publicity and training on legal matters concerning corruption prevention for the officials to increase efficiency in the prevention and suppression of the problems.